

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 5Csp/15/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8320200395
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kurucová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2020:8320200395.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Janou Kurucovou v spore žalobcu: Intrum Justitia Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zastúpeného JUDr. Ján Šoltés, advokát, so sídlom Mýtna 48, Bratislava, proti žalovanému: M.P. Č., nar. XX.XX.XXXX, bytom S., V. XXX/XX, v konaní o zaplatenie 654,97 eur s prísl., takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý uhradiť žalobcovi 593,61 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % z dlžnej sumy ročne od 27.6.2017 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

P r i z n á v a žalobcovi vo vzťahu k žalovanému právo na náhradu trov konania v rozsahu 81,26 % z celkových trov s tým, že o výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré vydá po právoplatnosti tohto rozsudku vyšší súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Právny predchodca žalobcu (Všeobecná úverová banka, a.s.) žalobou podanou na tunajšom súde dňa 04.02.2020 žiadal zaviazat' žalovaného na zaplatenie 654,97 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 27.06.2017 do zaplatenia.

2. Žalobu odôvodnil tým, že so žalovaným uzatvoril jeho právny predchodca - spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. dňa 22.06.2016 zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX/XXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalovanému pôžičku vo výške 1 276,11 eur na financovanie kúpy spotrebného tovaru (nábytok) s uhradenou akontáciou zo strany žalovaného vo výške 141,79 eur. Kúpna cena tovaru bola 1 417,90 eur. Podľa webovej zmluvy o pôžičke uzatvorenej prostredníctvom prostriedkov diaľkovej komunikácie (cez internet) mal žalovaný splácať pôžičku v pravidelných 12 mesačných splátkach v sume 111,90 eur, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 1 342,80 eur. Do podania žaloby uhradil žalovaný 682,50 eur (bez akontácie). Vzhľadom k tomu, že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas, t.j. v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, žalobca dňa 26.04.2017 listom - predžalobná upomienka vyzval žalovaného k úhrade dlžných splátok a upozornil ho na možnosť vyhlásenia zosplatnenia úveru. Nakoľko k úhrade dlžných splátok nedošlo, žalobca dňa 19.06.2017 úver zosplatnil. Do podania žaloby žalovaný dlžné splátky neuhradil. Celkový dlh žalovaného ku dňu podania žaloby predstavoval sumu 654,97 eur. Právny predchodca žalobcu si zároveň uplatnil aj zákonné úroky z omeškania, zmluvnú pokutu ani náklady na vymáhanie si neuplatnil.

Uznesením č.k. XCsp/XX/XXXX-XXX zo dňa 17.08.2020 súd pripustil zmenu strán konania tak, že z konania vystúpil pôvodný žalobca Všeobecná úverová banka, a.s., a na jeho miesto vstúpila spoločnosť Intrum Slovakia, s.r.o.

3. Žalovaný sa k podanej žalobe nevyjadril.

4. Súd vo veci nenariaďoval pojednávanie v súlade s ustanovením § 297 CSP, nakoľko ide o otázku jednoduchého právneho posúdenia a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje sumu 1000 eur. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku boli zverejnené na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke súdu od 22.09.2020 do 29.09.2020.

5. Súd sa oboznámil s obsahom žaloby a jej prílohami, a to zmluvou o spotrebiteľskom úvere zo dňa 22.06.2016, predžalobnou upomienkou, oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, prehľadom splátok a úhrad a s obsahom ďalších v spise pripojených listinných dôkazov, a zistil tento skutkový stav:

6. Právny predchodca žalobcu spol. Consumer Finance Holding a.s. a žalovaný uzavreli dňa 22.06.2016 webovú zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému pôžičku vo výške 1 276,11 eur, s mesačnou splátkou vo výške 111,90 eur v počte 12, pri fixnej ročnej úrokovej sadzbe 9,94 %, RPMN 9,94 % a priemernej RPMN 25,87 %. Celkové náklady spotrebiteľa predstavovali sumu 66,692 eur a celková čiastka na splatenie bola 1 342,80 eur. Termín konečnej splatnosti bol stanovený na deň 20.09.2017.

7. V zmysle Projektu rozdelenia zlúčením spoločnosť Všeobecná úverová banka, a.s., Mlynské Nivy 1, Bratislava, IČO: 31 320 155, ako právny nástupca spoločnosti Consumer Finance Holding a.s. z titulu zlúčenia s VÚB, a.s. pokračuje v prevádzkovaní tzv. ostatného podnikania zanikajúcej spoločnosti Consumer Finance Holding a.s., a to od 11.12.2017, čo bolo v tomto spore preukázané Notárskou zápisnicou notárky JUDr. Ľubice Floriánovej N..

8. Predžalobnou upomienkou zo dňa 26.04.2017 vyzval právny predchodca žalobcu žalovaného na zaplatenie sumy 335,70 eur, a to do 05.06.2017, a informoval ho o svojom práve úver zosplatiť v prípade, ak nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 02/2017.

9. Právny predchodca žalobcu žalovaného oznámením zo dňa 21.06.2017 informoval o tom, že dlh z úverovej zmluvy sa stal splatným v celom rozsahu naraz a výška dlhu je 889,99 eur.

10. Z prehľadu splátok a úhrad súd zistil, že žalovaný na splátkach celkovo uhradil sumu 682,50 eur (824,29 eur mínus 141,79 eur).

11. Žalobca vo svojom vyjadrení zo dňa 24.03.2020 na výzvu súdu uviedol, že termín konečnej splatnosti je priamo uvedený v uzatvorenej zmluve, a to 20.09.2017. K dobe trvania spotrebiteľského úveru uviedol, že táto doba je pri riadnom splácaní úveru 12 mesiacov. Vo vzťahu k RPMN poukázal na to, že všetky obligatórne náležitosti sú premietnuté do vzorca, ktorý je súčasťou čl. 6 zmluvných podmienok, s ktorými bol žalovaný riadne oboznámený.

12. Podľa ustanovenia § 52 odsek 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa ustanovenia § 52 odsek 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa ustanovenia § 52 odsek 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ustanovenia § 52 odsek 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

13. Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov platného a účinného v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) odplatu podľa osobitných predpisov,
- k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

- q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- t informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23,
- z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.
- aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

Podľa § 11 ods.1 Zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 odsek 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 odsek 2 písmeno a) až l), s), z) a aa)
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 odsek 1 alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
- e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne finančnými prostriedkami v hotovosti.

14. Podľa ustanovenia § 2 písmeno d) zákona o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

15. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

16. Podľa § 53 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 657 Občianskeho zákonníka zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

Podľa § 559 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka splnením dlh zanikne. Dlh musí byť splnený riadne a včas.

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

17. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia č.87/1995 Z.z. výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

18. Po vykonanom dokazovaní súd mal za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, a to 22.06.2016. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti, a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah úverových podmienok bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovaného prívodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

Nepochybne uzatvorená zmluva je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

19. Uzatvorenou zmluvou o spotrebiteľskom úvere bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 1 276,11 eur na financovanie kúpy spotrebného tovaru, ktorý sa zaviazal splatiť formou pravidelných mesačných splátok vo výške 111,90 eur pri počte splátok 12. Žalovaný titulom splatenia úveru už uhradil sumu 682,50 eur.

20. Uzatvorená zmluva je právnym úkonom v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a nie je vylúčená z pôsobnosti citovaného zákona (§1 ods. 2 zákona). Právny predchodca žalobcu bol právnickou osobou, ktorá v rámci predmetu svojho podnikania poskytovala spotrebiteľské úvery a žalovaná je spotrebiteľom, keďže je fyzickou osobou, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Nakoľko zmluva uzavretá medzi stranami sporu má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ustanovenia § 1 ods. 2 a § 2 písm. d) zák. č. 129/2010 Z.z., musí obsahovať náležitosti ustanovené zákonom pre takéto zmluvy podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z.

21. Skúmaním jednotlivých obsahových náležitostí zmluvy súd zistil, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere absentuje povinný údaj v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch, a to údaj o dobe trvania zmluvy. Údaj o dobe trvania zmluvy v zmluve nie je vôbec obsiahnutý. Zákonodarca určil túto náležitosť v právnom predpise jasne tak, aby si ho spotrebiteľ nemusel nejakým spôsobom vyvodzovať z viacerých údajov. Zákon jednoznačne uvádza aj to, že povinnou náležitosťou zmluvy je aj údaj o termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, teda rozlíšil pojmy doba trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti. Tento povinný údaj nemôže nahradiť ani údaj o počte splátok (vid' rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 13Co/34/2019 zo dňa 24.04.2019, podľa ktorého „Počet splátok teda nemožno stotožniť s konečnou splatnosťou úveru, a preto pri písmene f) citovaného zákona iný výklad než ten, že konečná splatnosť úveru a doba trvania zmluvy musí byť určená dátumovo, neprichádza do úvahy“, obdobne aj rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23Co/130/2017 zo dňa 08.01.2018). Konečná splatnosť je v posudzovanej zmluve uvedená dátumom, a to 20.09.2017, teda údaj o termíne konečnej splatnosti úveru je uvedený presne - uvedením konkrétneho dňa, mesiaca a roku, kedy spotrebiteľský úver nadobudne konečnú splatnosť. V zmluve tak chýba len informácia o dobe trvania zmluvy.

22. V zmluve absentuje aj ďalšia podstatná náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z. v súvislosti s tam uvedenou RPMN, a to uvedenie všetkých predpokladov použitých na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

V zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

Podľa názoru súdu v zmluve majú byť uvedené konkrétne parametre týkajúce sa konkrétnej zmluvy tvoriacej predmet konania, teda numerické uvedenie konkrétnych údajov tak, aby po ich dosadení do vzorca pre výpočet RPMN bolo možné túto RPMN určiť, pretože iba takýmto spôsobom je možné skontrolovať správnosť údajov o RPMN. V zmluve však takéto parametre - predpoklady pre výpočet RPMN nie sú uvedené. V čl. VI bod 6.1 predmetnej zmluvy je uvedený iba vzorec pre výpočet RPMN, čo uvedenému zákonnému ustanoveniu nezodpovedá.

„Súdu prvej inštancie teda nemožno nič vytknúť, pokiaľ dôvod bezúročnosti a bezpoplatkovosti, ktorý predpokladá ust. § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch videl v absencii predpokladov použitých na výpočet RPMN (§ 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch). K uvedenému odvolací súd zdôrazňuje, že ide o jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa, pretože zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť, a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Pri údají o RPMN sa musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet, teda nestačí len uvedenie jeho výšky. Zákonodarca jasne stanovil, že nepostačuje uvedenie len výšky RPMN, ale v zmluve je potrebné uviesť aj všetky predpoklady, ktoré boli použité pre výpočet RPMN. Je nepochybné, že v predmetnej úverovej zmluve tento údaj chýba, nie je uvedené aké predpoklady boli použité pre výpočet RPMN, a preto správne skonštatoval súd prvej inštancie, že je potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov. Pokiaľ žalobca namieta formalistický výklad

súdu, tak odvolací súd dáva do pozornosti, že obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je uvedenie predpokladov použitých pre výpočet RPMN aj podľa transponovanej smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.04.2008, a to v článku 10 ods. 2 písm. g/ cit.: „Zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza: ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané v čase uzavretia zmluvy o úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto miery;“ rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 5Co/59/2017 zo dňa 11.05.2017.

Krajský súd v Prešove vo svojom rozhodnutí vo veci sp. zn. 7Co/132/2018 zo dňa 21.01.2019 uviedol: „Zákon č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy v ustanovení § 9 ods. 2 písm. j) vyžaduje v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvádzať všetky predpoklady použité na výpočet RPMN. Do kategórie týchto predpokladov je potrebné zaradiť ich matematický výpočet, na základe ktorého veriteľ dospel k určitej výške RPMN. Matematický výpočet RPMN podľa vzorca uvedeného v prílohe zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy nemožno označiť za jednoduchý. Je nemysliteľné od spotrebiteľa očakávať, aby len na základe údajov o ročnej percentuálnej miere nákladov uvedenej v zmluve mohol posúdiť správnosť tejto náležitosti zmluvy. Bez príslušného matematického výpočtu, na základe ktorého veriteľ dospel k určitej výške RPMN, nie je spotrebiteľ schopný preveriť správnosť takéhoto výpočtu RPMN ako jednej z podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere umožňujúcej posúdiť výhodnosť úveru, čo nepochybne má zásadný vplyv na jeho rozhodnutie vstúpiť do úverového vzťahu s veriteľom.“

Obdobný právny názor bol vyslovený aj v rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/124/2016 zo dňa 03.11.2016, sp. zn. 3Co/7/2017 zo dňa 06.04.2017.

23. Je potrebné poukázať aj na ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Tento výklad dopadá aj na zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle citovaného zákona s poukazom na § 1 ods. 8 zákona č. 129/2010 Z.z., kde je vyjadrená subsidiarita Občianskeho zákonníka, ako aj subsidiarita osobitných predpisov. Podstatou spotrebiteľskej ochrany je, že sa spotrebiteľ ocitá vo faktickom nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, vzhľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho dodávateľa, lepšiu znalosť práva a lepšiu dostupnosť právnych služieb a konečne možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet k zmluvnému rokovaniu pochádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na zmluvné dojednania pripravený, pri kontraktácii je využívaný moment prekvapenia a neskúsenosť spotrebiteľa. Spoločným znakom právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv je snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou obmedzenia autonómie vôle. Autonómia vôle, ktorá je elementárnou podmienkou fungovania materiálneho právneho štátu, nie je úplne absolútna, ale je limitovaná v rámci spotrebiteľských vzťahov princípom ochrany slabšej strany (spotrebiteľa), a to údajom o výške splátky, o termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov.

Práve z vyššie uvedeného dôvodu bol prijatý aj zákon č. 129/2010 Z. z. a ustanovil osobitné náležitosti spotrebiteľskej úverovej zmluvy tak, aby za účelom odstránenia vyššie uvedenej faktickej nerovnováhy bol spotrebiteľ účinným spôsobom informovaný o podmienkach spotrebiteľského úveru a vedel lepšie ako pri nespotebiteľskej úverovej zmluve posúdiť všetky právne dôsledky vyplývajúce pre neho z uzatvorenej úverovej zmluvy. Niektoré ustanovené náležitosti zákonodarca v prospech ochrany spotrebiteľa preferoval až do takej miery, že ich neuviedenie v písomnej forme sankcionoval bezúročnosťou a bezpoplatnosťou úveru ako sankciou pre dodávateľa, ktorý nerešpektuje zákon a tým spotrebiteľa vystavuje nerovnému postaveniu.

24. Súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver formou pôžičky je potrebné podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov.

25. Vzhľadom na konštatovanú a právne zdôvodnenú bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého spotrebiteľského úveru žalovanému, tento bol tak na istine úveru povinný zaplatiť sumu 1 276,11 eur, teda sumu, ktorá mu bola zo strany veriteľa reálne poskytnutá. Zo strany žalovaného už boli celkovo uhradené finančné prostriedky vo výške 682,50 eur, teda na istine je povinný zaplatiť ešte sumu 593,61 eur, a preto súd v tejto časti žaloby vyhovel.

Tým, že žalovaný neuhradil dlžnú sumu riadne a včas, dostal sa do omeškania s plnením peňažného dlhu a žalobcovi vznikol nárok na zaplataenie úroku z omeškania. Žalobca si uplatnil nárok na úrok z omeškania vo výške 5 % ročne; súd je toho názoru, že takto uplatnená výška úroku z omeškania je v súlade s platnou právnou úpravou. Súd preto žalobu považoval v tejto časti za dôvodnú a žalovaného zaviazal na zaplataenie úroku z omeškania v ním požadovanej výške počnúc dňom nasledujúcim po uplynutí dodatočnej lehoty na plnenie určenej pôvodným veriteľom, t.j. odo dňa 27.06.2017 z priznanej sumy v konaní.

Vo zvyšnej časti súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

26. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

V danom prípade bolo predmetom sporu zaplataenie sumy 654,97 eur s príslušenstvom. Súd žalobe vyhovel čo do uplatneného nároku žalobcu v sume 593,61 eur s prísl. a vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Úspech žalobcu v konaní tak predstavuje 90,63 % a úspech žalovaného predstavuje 9,37 %. Na náhradu trov konania má teda právo žalobca, ktorý bol v konečnom dôsledku v tomto spore úspešnejší, preto mu súd priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 81,26 %, čo predstavuje rozdiel medzi percentuálnym úspechom žalobcu a žalovaného.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v predchádzajúcom odseku, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.